

Procesy plánování obrany ČR

Dosavadní neuspořádanost, roztržštěnost a netransparentnost plánovacího systému byla jednou z klíčových příčin neuspokojivého stavu obranného systému ČR obecně a rezortu MO a ozbrojených sil ČR zvláště. V reakci na tento stav koncepce reformy ozbrojených sil ČR předpokládá zavedení zcela nového systému plánování obrany, popsaného v následujícím článku, který by výše uvedené a další nedostatky odstranil, a který by ČR a rezortu MO zvláště umožnil moderním a průhledným způsobem plánovat výstavbu, přípravu a použití obranného systému ČR, jeho schopností a kapacit.

Plánování aktivit souvisejících se zajišťováním obrany ČR (dále jen plánování obrany) tvoří systémový základ pro výstavbu a přípravu ozbrojených sil a dalších prvků obranného systému ČR a jejich použití jak při zajišťování obrany ČR a plnění jejich spojeneckých a mezinárodních závazků, tak při řešení jiných krizových situací, které se v menší či větší míře dotýkají bezpečnostních zájmů ČR nebo s jejichž důsledky je ČR konfrontována. Do obranného systému ČR je proto zahrnován nejen rezort Ministerstva obrany (dále jen MO) včetně ozbrojených sil ČR, ale i vláda, další vybrané správní úřady, orgány územní samosprávy a soudní orgány, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory, havarijní, záchranné aj. služby a zařízení, určené právnické a fyzické osoby, jejich vzájemné vazby a kompetence a samozřejmě i procedury, kterými plánují, připravují, realizují a zabezpečují svou činnost při zajišťování obrany ČR.

Smutnou skutečností je, že přes schválení tzv. branných a krizových zákonů, i s jejich některými systémovými chybami, zřízení Bezpečnostní rady státu a jejích pracovních výborů a přijetí celé řady dalších systémových opatření se v uplynulém období nepodařilo vytvořit dostatečně efektivní soustavu řídicích a plánovacích procesů, která by žádoucím způsobem usměrňovala výstavbu a přípravu obranného systému ČR, zabezpečovala sladění rozsahu požadavků s možnostmi jejich zdrojového zabezpečení a umožnila praktickou aplikaci obranného plánování NATO ve vnitřních plánovacích procesech rezortu MO a dalších rezortů. Systém řízení a plánování používaný v rezortu MO bohužel umožnil, že operativnost byla povýšena na systémový základ plánování rozvoje a činnosti rezortu MO a ozbrojených sil ČR zvláště.

Přes veškeré úsilí se doposud v ČR a rezortu MO zvláště nepodařilo vytvořit a zavést systém plánování obrany, který by odpovídajícím způsobem integroval dílčí plánovací aktivity v oblasti výstavby a přípravy ozbrojených sil ČR a dalších prvků obranného systému ČR a byl provázán se systémem tvorby a vyhodnocování státního rozpočtu. Nepodařilo se vzájemně sladit aktivitu spojené s plánováním činnosti státu jako celku při zajišťování jeho obrany nebo plnění jeho spojeneckých a mezinárodních závazků a zajistit provázanost těchto aktivit s operačním plánováním použití ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a záchranných sborů ČR. Zásady a postupy operačního plánování NATO se doposud nepodařilo plně promítnout do operačních postupů AČR. Neuspokojivá je rovněž úroveň plánování použití ozbrojených sil ČR při řešení krizových situací, které nesouvisí se zajišťováním obrany ČR nebo plněním jejich vojenských závazků v zahraničí.

Základní procesy plánování obrany

Základní plánovací procesy vztahující se k zajišťování obrany ČR budou probíhat v pravidelných cyklech, které ale v sobě budou mít zároveň systémově zakomponovanou možnost vstupu v kterémkoli okamžiku, pokud by se reálný vývoj bezpečnostního prostředí nebo vnitřních či vnějších podmínek výstavby ozbrojených sil ČR a ostatních součástí obranného systému ČR zásadně odchýlil od vývoje předpokládaného. Nebudou se týkat pouze rezortu MO a ozbrojených sil ČR, ale všech součástí obranného systému ČR. Budou respektovat obecně závazné právní předpisy ČR upravující problematiku plánování a rozpočtování.

Vstupy do základních procesů plánování obrany

Základní procesy plánování obrany ČR budou vycházet především ze Strategické koncepce NATO, Souhrnné zprávy NATO, Ministerské směrnice NATO, Cílů výstavby sil NATO, Bezpečnostní strategie ČR, Vojenské strategie ČR a Hodnocení bezpečnostních rizik. Po vstupu ČR do Evropské unie budou základní plánovací procesy vycházet rovněž ze strategických dokumentů upravujících bezpečnostní zájmy a priority této organizace.

Strategická koncepce NATO (SC) upřesňuje v závislosti na vývoji bezpečnostního prostředí poslání a úkoly NATO a záměry použití ozbrojených sil členských států NATO. Strategická koncepce NATO je neperiodický dokument, který je aktualizován zpravidla při zásadní změně bezpečnostního prostředí.

Souhrnná zpráva NATO (ADR) je periodický dokument, který každoročně shrnuje vyhodnocení obranných plánů jednotlivých členských států z hlediska požadavků na naplnění Strategické koncepce NATO.

Ministerská směrnice NATO (MG) je periodický, jednou za dva roky aktualizovaný dokument, který stanovuje požadované směry vývoje ozbrojených sil členských států NATO a jejich celkové požadované schopnosti.

Cíle výstavby sil NATO (FP/FG) je periodický, jednou za dva roky aktualizovaný soubor požadavků, který rekapituluje požadavky NATO na zabezpečení sil a prostředků požadovaných operačními plány NATO. ČR se stejně jako ostatní členské státy NATO přihlašují, které z cílů budou plnit a v jakém rozsahu. Proces přijímání stanoviska k akceptaci cílů je na národní úrovni součástí základních plánovacích procesů obrany.

Bezpečnostní strategie ČR je neperiodický dokument, který specifikuje na základě bezpečnostních hrozeb a z nich plynoucích rizik bezpečnostní zájmy ČR a stanovuje místo a úlohu správních úřadů, orgánů územní samosprávy, ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních, záchranných aj. služeb ČR při naplňování její bezpečnostní politiky. Bezpečnostní strategie ČR stanovuje rovněž vojensko politické ambice ČR.

Vojenská strategie ČR je neperiodický dokument, který rozpracovává Bezpečnostní strategii ČR zejména z hlediska způsobu a rozsahu možného použití ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany ČR a plnění jejich dalších úkolů. Ve vojenské strategii ČR bude konkretizován způsob naplňování vojensko politických ambicí ČR. Výstupem z Vojenské strategie ČR bude veřejně publikovatelná **Bílá kniha obrany ČR**.

Hodnocení bezpečnostních hrozeb a rizik

Za bezpečnostní hrozbu bude považována objektivní existence možnosti vzniku konkrétního jevu, který může narušit svrchovanost, územní celistvost, principy demokracie a právního

státu, vyžadovat nasazení ozbrojených a jiných sil ČR k plnění mezinárodních závazků ČR v zahraničí, narušit ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost státu, životy a zdraví obyvatel, majetkové hodnoty, životní prostředí nebo jiné chráněné zájmy ČR.

Bezpečnostní riziko je pak kvantifikace pravděpodobnosti, že dojde k naplnění konkrétní bezpečnostní hrozby v takovém rozsahu, že požadavky na řešení vzniklé krize přesáhnou možnosti bezpečnostního systému ČR a možné škody s tím spojené budou pro ČR neakceptovatelné. Bezpečnostní riziko lze tedy definovat jako kombinaci možnosti výskytu a závažnosti (rozsahu) narušení bezpečnosti ČR.

Stav bezpečnostního prostředí a trendy jeho vývoje budou průběžně analyzovat zpravodajské služby, které budou odpovědné za včasnou indikaci potenciálních i aktuálních bezpečnostních hrozeb a vyhodnocení z nich vyplývajících bezpečnostních rizik.

Na základě této analýzy bude v rámci cyklu plánování obrany pravidelně aktualizováno **Hodnocení bezpečnostních rizik**. Zpravodajské služby budou v tomto hodnocení v součinnosti s civilní částí MO kvantifikovat pravděpodobnost vzniku a vážnost jednotlivých bezpečnostních hrozeb, které by mohly být příčinou vzniku krize vyžadující nasazení ozbrojených sil ČR. Hodnocení bude prováděno v úzké vazbě na hodnocení prováděná orgány NATO.

Na základě této analýzy MO posoudí, která z vyhodnocených bezpečnostních rizik jsou pro ČR akceptovatelná, protože ozbrojené síly ČR disponují schopnostmi potřebnými pro řešení případných krizí. K těmto rizikům pak nebude třeba přijímat zvláštní opatření v oblasti výstavby a přípravy ozbrojených sil ČR.

U bezpečnostních rizik, která budou z vojenského hlediska neakceptovatelná, definuje Generální štáb AČR (dále jen GŠ AČR) operační požadavky na potřebnou úpravu schopností ozbrojených sil ČR. U krizí řešených z úrovně NATO nebo jiných mezinárodních organizací, na jejichž řešení se bude ČR pouze podílet, bude definování potřebných schopností vycházet ze vznesených nebo očekávaných požadavků těchto organizací.

Obdobným způsobem budou v působnosti ostatních ústředních správních úřadů posouzeny i schopnosti ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a dalších složek obranného systému ČR. V návaznosti na to bude GŠ AČR posouzeno, zda ozbrojené síly ČR dokáží naplňovat další schopnosti, které jsou od nich požadovány ostatními ústředními správními úřady při řešení krizových situací.

Výstupy z těchto hodnocení budou promítnuty do Zprávy o zajištění připravenosti rezortu MO (viz dále).

U bezpečnostních rizik, která byla vyhodnocena jako neakceptovatelná z vojenského hlediska, bude následně ostatními ústředními správními úřady a především vládou posouzena úroveň jejich akceptovatelnosti z hlediska dalších, především nevojenských faktorů (politická, ekonomická, finanční aj. hlediska). Pokud bude vládou na základě předložené analýzy rozhodnuto, že vojenské schopnosti, které nepostačující k eliminaci příslušného rizika, lze synergicky zesílit využitím jiných, nevojenských schopností ostatních ústředních správních úřadů, bude toto riziko považováno za akceptovatelné. K těmto rizikům pak nebude třeba přijímat zvláštní opatření v oblasti výstavby a přípravy obranného systému ČR. V opačném případě bude příslušné riziko považováno za neakceptovatelné a ve Zprávě o zajištění bezpečnosti ČR budou stanoveny ústředním správním úřadům úkoly k vytvoření potřebných vojenských i nevojenských schopností.

Plánovací směrnice činnosti a rozvoje rezortu MO

Základní procesy plánování obrany (viz obr. „Harmonogram plánování činnosti a rozvoje rezortu obrany“) budou každoročně usměrňovány **Plánovací směrnici činnosti a rozvoje rezortu MO** (dále jen Plánovací směrnice), která bude obsahovat:

- ❑ aktuální charakteristiku bezpečnostního prostředí,
- ❑ hlavní směry, časové horizonty, dlouhodobé a střednědobé cíle výstavby ozbrojených sil ČR k dosažení stanovené úrovně vojensko politických ambicí ČR,
- ❑ dlouhodobé a střednědobé priority v oblasti zajišťování rozvoje a činnosti rezortu MO,
- ❑ střednědobý výhled objemu finančních zdrojů, se kterými lze při plánování rozvoje a činnosti rezortu MO kalkulovat,
- ❑ obsahové a časové usměrnění aktivit souvisejících s plánováním obrany pro následující plánovací cyklus,
- ❑ požadavky na ostatní ústřední správní úřady.

Obdobným způsobem jako v rezortu MO budou zpracovávat své vlastní plánovací směrnice další ústřední správní úřady, které se podílejí na zajišťování obrany (dále jen ostatní ústřední správní úřady). Předpokládá se, že v nich kromě plánování jejich připravenosti k zajišťování obrany ČR bude usměrňováno také plánování jejich přípravy na řešení krizových situací, které nesouvisí se zajišťováním obrany ČR před vnějším vojenským napadením nebo plněním jeho spojeneckých nebo mezinárodních vojenských závazků ČR v zahraničí (dále jen nevojenské krizové situace).

Základními dokumenty, které budou v rámci procesů plánování obrany zpracovávány a pravidelně či nepravidelně aktualizovány rezortem MO, budou Plán zajišťování obrany a Střednědobý plán činnosti a rozvoje rezortu MO s dlouhodobým výhledem. Předpokládá se, že obdobné dokumenty budou zpracovávat i ostatní ústřední správní úřady.

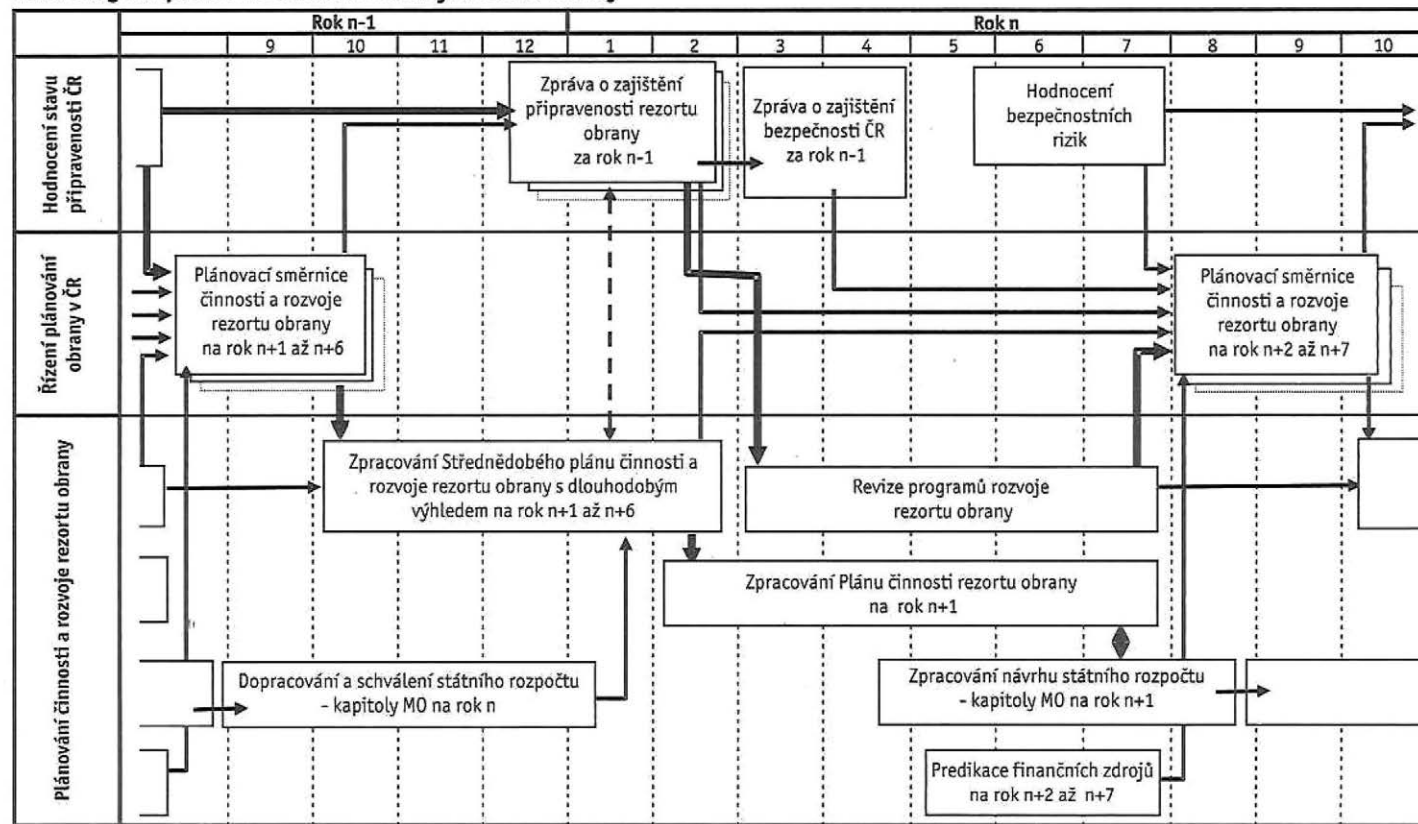
Plán zajišťování obrany

Plán zajišťování obrany (dále jen Plán obrany) rozpracovává opatření a postupy, kterými budou plněny úkoly státu při zajišťování obrany ČR, zámysl použití sil a prostředků obranného systému ČR a využití disponibilních lidských, věcných a finančních zdrojů ČR k zabezpečení jejich činnosti. Plán obrany bude obsahovat:

- ❑ Přehled opatření pro činnost státu při přechodu z mírového stavu do stavu ohrožení státu a válečného stavu a v průběhu těchto stavů,
- ❑ typové plány činnosti státu při zapojení ČR do mírových operací a do spojeneckých operací vedených mimo teritorium ČR, v blízkosti nebo na teritoriu ČR,
- ❑ předběžné operační plány ve formě konceptů nebo hotových plánů, které konkretizují záměry použití a zabezpečení ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a služeb ČR při realizaci jejich úkolů stanovených v typových plánech,
- ❑ Přehled sil a prostředků a plán jejich doplnění lidmi a věcnými prostředky,
- ❑ Plán hospodářské mobilizace,
- ❑ Plán nezbytných dodávek.

Plány obrany budou zpracovávat i ostatní ústřední správní úřady za oblast své působnosti a koordinaci jejich zpracování a sladění zabezpečí MO. Při jejich zpracování budou v max. možném rozsahu využívány součásti krizových plánů, ve kterých ústřední správní úřady rozpracovávají opatření a postupy, kterými budou plněny úkoly státu při řešení nevojenských krizových situací.

Harmonogram plánování činnosti a rozvoje rezortu obrany

Předběžné operační plány, přehledy sil a prostředků a plány jejich doplnění lidmi a věcnými prostředky budou zpracovávat Generální štáb AČR (dále jen GŠ AČR), Policejní prezidium ČR a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR s využitím podkladů dalších složek integrovaného záchranného systému a územních správních úřadů. Koordinaci jejich zpracování a sladění zabezpečí MO v součinnosti s Ministerstvem vnitra (dále jen MV).

Plány hospodářské mobilizace a plány nezbytných dodávek budou zpracovávat za oblast své působnosti ústřední správní úřady s využitím podkladů od územních správních úřadů a určených právnických a podnikajících fyzických osob. V resortu MO zabezpečí zpracování těchto plánů GŠ AČR včetně jejich sladění s předběžnými operačními plány ozbrojených sil ČR.

Koordinaci zpracování a sladění plánů hospodářské mobilizace a plánů nezbytných dodávek zabezpečí na mezirezortní úrovni Správa státních hmotných rezerv (dále jen SSHR) v součinnosti s MO a MV.

Předběžné operační plány ozbrojených sil ČR budou kromě jejich úkolů na teritoriu státu především rozpracovávat zajištění požadavků na vyčlenění a zabezpečení sil a prostředků AČR stanovených příslušnými operačními veliteli NATO v předběžných operačních plánech NATO. Samostatně budou v plánech rozpracovány rovněž úkoly, které mají ozbrojené síly ČR plnit v míru v případě vzniku nevojenských krizových situací.

Předběžné operační plány se budou zpracovávat zpravidla ve formě konceptu. Ministr obrany může ale kdykoliv nařídit, aby některý z připravených konceptů byl rozpracován do podoby předběžného operačního plánu. Tím, že přepracování konceptu do podoby předběžného operačního plánu je podmíněno souhlasem ministra obrany, je zároveň zabezpečeno civilní řízení a demokratická kontrola ozbrojených sil ČR.

Obsah jednotlivých dokumentů Plánu obrany bude jejich zpracovateli průběžně aktualizován v závislosti na reálném vývoji stavu, schopností, dosažitelnosti a využitelnosti potřebných sil, prostředků a zdrojů ČR.

V případě, že v dokumentech hodnotících předcházející plánovací cyklus (viz dále) budou indikovány takové změny v bezpečnostním prostředí nebo ve schopnostech ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a služeb ČR či v možnostech jejich zabezpečení, že zpracované plány již nebudou odpovídat realitě, bude provedena jejich revize. Výsledkem této revize bude jejich zásadní přepracování nebo doplnění. Rozsah a zaměření revize budou v jednotlivých odpovědných ústředních správních úřadech usměrněny jejich plánovacími směrnici. Koordinací revize a sladění aktualizovaných plánů zabezpečí MO.

V případě, že v bezpečnostním prostředí dojde k natolik zásadním změnám, že realita nebude odpovídat i Bezpečnostní strategii ČR nebo Vojenská strategie ČR, bude souběžně s revizí Plánu obrany probíhat také jejich aktualizace nebo zásadní přepracování.

Střednědobý plán

Střednědobý plán činnosti a rozvoje resortu MO s dlouhodobým výhledem (dále jen Střednědobý plán) bude základním plánovacím dokumentem výstavby a přípravy resortu MO. Střednědobý plán bude zpracovávat GŠ AČR na základě podkladů od organizačních složek MO, pozemních, vzdušných a podpůrných sil a dalších součástí resortu MO (dále jen součástí resortu MO) a dokument bude obsahovat:

- popis požadovaných cílových schopností součástí resortu MO a upřesnění priorit jejich činnosti a rozvoje včetně rozvoje nemovité infrastruktury a modernizace výzbroje a techniky,

- ❑ seznam střednědobých úkolů, které jsou stanoveny pro zajištění činnosti a rozvoje součástí rezortu MO,
- ❑ harmonogram hlavních reorganizačních a redislokačních změn v rezortu MO,
- ❑ záměry alokace lidských, věcných a finančních zdrojů v rezortu MO,
- ❑ tabulkový přehled plánovaných běžných a kapitálových výdajů pro zajištění realizace programových okruhů a programů reprodukce majetku (dále jen rozvojové programy) a plnění úkolů jednotlivých součástí rezortu MO.

Střednědobý plán bude zpracováván klouzavým způsobem. Naplňuje dlouhodobé cíle, upřesňuje rozvojové programy na nejbližších pět až šest let a hlavní úkoly pro nejbližší dva roky. Při jeho zpracování se bude vycházet z aktuálního odhadu ekonomického vývoje a přijatých politických rozhodnutí v oblasti přípravy státního rozpočtu a na tomto základě zpracované **Predikce finančních zdrojů rezortu MO**, která obsahuje údaje o předpokládané výši finančních zdrojů určených pro rezort MO v následujícím plánovacím období.

Formální struktura Střednědobého plánu bude respektovat vládní **Metodiku střednědobých koncepcí**. V souladu s touto metodikou budou obdobným způsobem jako v rezortu MO stanovovány ostatními ústředními správními úřady cíle, priority a záměry výstavby a přípravy dalších součástí obranného systému ČR, které spadají do jejich působnosti.

Na základě Střednědobého plánu bude zpracován Plán činnosti rezortu MO na následující kalendářní rok (viz dále).

Střednědobý plán bude dále poskytovat výstupy pro zpracování příslušných programů Střednědobého výhledu státního rozpočtu a kapitoly MO ve státním rozpočtu, pro rozpracování nově zařazovaných rozvojových programů a pro přípravu jednotlivých odborných plánů rozvoje rezortu MO (např. plánu vyzbrojování MO, plánu výstavby nemovité infrastruktury, plánu cvičení apod.).

Střednědobý plán bude rovněž poskytovat výstupy pro programovou část odpovědi ČR na alianční **Dotazník obranného plánování NATO (DPQ)**. V dotazníku specifikuje ČR své síly a prostředky vyčleňované v souladu s požadavky Cílů výstavby sil NATO. Zpracování dotazníku zabezpečuje GŠ AČR.

Roční plány

Na základě finančních limitů a úkolů stanovených ve Střednědobém plánu a na základě ročních úkolů vyplývajících z vlastní působnosti zpracují jednotlivé součásti rezortu MO své návrhy plánů činnosti na následující rok. GŠ AČR tyto návrhy v součinnosti s jejich zpracovateli vzájemně sladí a na jejich základě zpracuje **Plán činnosti rezortu MO na rok** (dále jen Roční plán), který doplňuje, konkretizuje a zpřesňuje úkoly stanovené jednotlivým součastem rezortu MO ve Střednědobém plánu a konkretizuje finanční prostředky potřebné na jejich realizaci v následujícím kalendářním roce. Roční plán bude pro následující kalendářní rok obsahovat:

- ❑ upřesněné priority činnosti jednotlivých součástí rezortu MO,
- ❑ úkoly jednotlivých součástí rezortu MO,
- ❑ plán součinnosti součástí rezortu MO,
- ❑ rozhodnutí o realizaci změn ve struktuře sil (vytváření, reorganizace, redislokace a rušení útvarů a zařízení rezortu MO),
- ❑ predikované finanční limity pro jednotlivé úrovně velení a řízení v rezortu MO.

V návaznosti na zpracování jednotlivých částí Ročního plánu bude zpracováván **návrh kapitoly MO ve státním rozpočtu**. Oba materiály budou připravovány v jednotě tak, aby realizace veškerých plánovaných úkolů byla finančně pokryta.

Roční plán bude po schválení ministrem obrany rozpracován jednotlivými součástmi resortu MO do podoby jejich vlastních ročních plánů, ve kterých stanoví svým organizačním prvkům postup realizace a termíny splnění vlastních a zadaných úkolů na následující kalendářní rok a své základní záměry v dalším roce. V průběhu roku budou tyto plány pro každé další čtvrtletí upřesňovány a doplňovány o operativně zařazené úkoly.

V případě potřeby mohou být ve schválených ročních plánech prováděny operativní změny ve vlastních a se souhlasem nadřízeného i v jím stanovených úkolech. Stanovení nových úkolů bude vázáno na přidělení potřebných finančních prostředků nadřízeným, který nový úkol vydal, nebo na převedení finančních prostředků přidělených na realizaci jiných úkolů, které mohou být pozastaveny nebo zrušeny, protože jejich realizace má nižší prioritu než nově stanovený úkol. V případě, že převedení finančních prostředků na nový úkol nebude funkcionář odpovědný za jeho realizaci schopen řešit ve vlastní působnosti, bude změnové řízení na jeho žádost organizovat nadřízený stupeň. Obecně bude platit zásada, že nelze vydat nový úkol bez zabezpečení finančních prostředků potřebných pro jeho realizaci.

Zpětné vazby základních plánovacích procesů

Zpětnou vazbu vyhodnocující základní plánovací procesy vztahující se k zajišťování rozvoje obranných schopností ČR v resortu MO plní průběžně aktualizované zprávy o připravenosti útvarů a zařízení a na ně navazující Zpráva o zajištění připravenosti resortu MO.

Zpětnou vazbou pro plánovací procesy všech ústředních správních úřadů pak bude Zpráva o zajištění bezpečnosti ČR.

V těchto dokumentech bude hodnoceno, do jaké míry bylo v uplynulém plánovacím cyklu plněno strategické zadání a do jakých oblastí bude nutné nasměrovat pozornost v následujícím plánovacím cyklu, popř. jaká korekční opatření bude nutné přijmout mimo plánovací cyklus.

Zpráva o připravenosti útvarů a zařízení bude čtvrtletně aktualizovaný dokument, ve kterém bude velitel divize hodnotit u podřízených útvarů a zařízení úroveň naplněnosti personálem, technikou a materiálem a úroveň jejich vycvičenosti. Obdobně bude hodnocen i GŠ AČR a jeho přímo podřízené útvary mimo strukturu divizí. Zprávy budou průběžně sumarizovány GŠ AČR.

Shrnutím průběžných zpráv o připravenosti útvarů a zařízení AČR bude GŠ AČR vyhodnocen celkový stav připravenosti AČR, stav plnění hlavních úkolů stanovených AČR pro výcvikový rok a efektivnost využití k tomu vyčleněných zdrojů.

S využitím tohoto vyhodnocení a dalších poznatků bude MO každoročně zpracovávat **Zprávu o zajištění připravenosti resortu MO**, která bude hodnotit splnění úkolů rozvoje resortu MO a pokrok dosažený rezortem MO v úrovni jeho připravenosti k zajišťování obrany ČR a plnění dalších úkolů ozbrojených sil ČR. Zpráva bude porovnávat soulad předpokladů stanovených Vojenskou strategií ČR s aktuálním hodnocením bezpečnostních rizik a míru schopnosti realizovat strategické záměry rozpracované v Plánu obrany.

Zpráva o zajištění připravenosti resortu MO bude popisovat dosažený stav a zjištěné nedostatky v oblasti:

- ☐ připravenosti resortu MO a ozbrojených sil ČR k zajišťování obrany ČR a plnění jejich dalších úkolů zejména při řešení nevojenských krizových situací,
- ☐ naplňování cílů výstavby ozbrojených sil ČR,

- ❑ zajištění mobilizační připravenosti ozbrojených sil ČR,
- ❑ zajištění připravenosti systému mobilizačních a nezbytných dodávek potřebných pro činnost ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany a využitelnost státních hmotných rezerv,
- ❑ rozsahu čerpání a efektivnosti využití přidělených finančních zdrojů.

Zpráva o zajištění obrany bude podkladem pro zpracování Plánovací směrnice činnosti a rozvoje rezortu MO. Zpráva bude rovněž poskytovat výstupy pro přípravu **kapitoly MO ve státním závěrečném účtu**.

Obdobným způsobem jako v rezortu MO bude hodnocena připravenost k zajištění obrany ČR a řešení nevojenských krizových situací i u dalších ústředních správních úřadů.

Na základě Zprávy o zajištění obrany a obdobných hodnotících zpráv ostatních ústředních správních úřadů bude každoročně zpracována Zpráva o zajištění bezpečnosti ČR. Koordinaci zpracování zabezpečí Úřad vlády v součinnosti s MO, MV, MZV a SSHR.

Zpráva o zajištění bezpečnosti ČR bude periodický dokument, ve kterém bude vyhodnocována připravenost ČR k zajišťování obrany a řešení nevojenských krizových situací. Zpráva bude členěna na oblast krizového řízení, zahraniční bezpečnostní politiky, zpravodajského zabezpečení a ochrany, zajištění vnější bezpečnosti, zajištění vnitřní bezpečnosti, zajištění ochrany obyvatelstva a zajištění ochrany ekonomiky.

Zprávou mohou být upřesněny požadavky na případné provedení zásadní revize Bezpečnostní strategie ČR, Vojenské strategie ČR, plánů obrany nebo krizových plánů pro řešení nevojenských krizových situací. Zprávou mohou být rovněž stanoveny požadavky na zaměření nebo změny strategických priorit ve výstavbě a přípravě ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a havarijních, záchranných aj. služeb ČR a na celkový rozvoj bezpečnostního a obranného systému ČR.

Zprávou o zajištění bezpečnosti ČR bude každoroční plánovací cyklus uzavřen. Zpráva o zajištění bezpečnosti ČR bude spolu s příslušnou rezortní hodnotící zprávou základním vstupem pro zpracování plánovacích směrnic jednotlivých ústředních správních úřadů pro následující plánovací cyklus.

K upřesnění obsahu jednotlivých výše uvedených dokumentů, zásad, postupů a časových termínů pro jejich zpracování a aktualizaci vydá MO příslušné metodiky.

Procesy plánování obrany mimo pravidelný plánovací cyklus

V případě zjištění výrazných trendů ke zvýšení ohrožení bezpečnosti ČR a indikaci potenciální možnosti vzniku krizové situace vyžadující rozsáhlejší nasazení Armády ČR bude zpravodajskými službami vydáno pro zahájení nezbytných aktivit mimo plánovací cyklus **Mimořádné hodnocení bezpečnostních rizik** (viz Harmonogram procesů plánování obrany mimo pravidelný plánovací cyklus).

V návaznosti na tento dokument bude MO v součinnosti s ostatními ústředními správními úřady zpracováno a vládou projednáno a schváleno **Mimořádné hodnocení bezpečnosti ČR**, kterým budou usměrněny plánovací a neodkladné realizační aktivity reagující na zvýšení ohrožení bezpečnosti ČR a indikaci potenciální možnosti vzniku krizové situace. Závěry a úkoly z tohoto hodnocení budou rozpracovány v **Mimořádné plánovací směrnici ministra obrany**. Obdobným způsobem budou postupovat i ostatní ústřední správní úřady.

Na základě tohoto upřesnění bude provedena **mimořádná revize** Plánu obrany a Střednědobého plánu. V rámci této revize budou zejména přehodnoceny priority a termíny realizace zahájených rozvojových programů a bude zplánována a finančně zajištěna aktivace tzv. „spících“ programů určených především k doplnění zásob materiálu nebo techniky, u nichž je dlouhodobé skladování nahrazeno smluvním zabezpečením dodávek z výroby. V rámci této revize budou rovněž stanoveny úkoly pro případnou přípravu mobilizace ozbrojených sil ČR.

V případě nebezpečí z prodlení mohou být ke zplánování aktivit reagujících na zvýšené ohrožení bezpečnosti ČR využity rovněž některé dále uvedené krizové plánovací procesy.

Krizové procesy plánování obrany

Plánovací procesy reagující na nepříznivý vývoj bezpečnostního prostředí spojený s bezpečnostní hrozbou vnějšího napadení ČR nebo nutností nasazení ozbrojených sil ČR k plnění společenských nebo mezinárodních závazků ČR v zahraničí (dále jen krizové situace) budou spočívat ve zpracování národního Plánu řešení krizové situace a jeho rozpracování v operačních plánech použití ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních a záchranných sborů a služeb ČR.

Primárními vstupy budou aktualizované pravidelné nebo mimořádné Hodnocení bezpečnostních rizik a v rámci základních plánovacích procesů připravené plány obrany. Plánovací proces bude rovněž vycházet z aliančních dokumentů, kterými budou především Iniciační směrnice Severoatlantické rady, Koncept operačního plánu NATO a Operační plán NATO.

Iniciační směrnice Severoatlantické rady (dále jen ID NAC) stručně popisuje hrozící nebo vznikající situaci, politické cíle, předpoklady a omezení pro provedení zamýšlené operace NATO, celkový záměr a povahu operace, základní úkoly operace a další politicky prospěšné úkoly podpůrného charakteru. ID NAC připravují politicko vojenské orgány NATO a schvaluje ji Severoatlantická rada (dále jen NAC).

Koncept operace NATO (CONOPS NATO) konkretizuje údaje uváděné v ID NAC a dále stanovuje záměr provedení celé operace, záměry provedení dílčích operací a síly a prostředky potřebné pro jejich realizaci. CONOPS vypracovává příslušný strategický velitel NATO a schvaluje ho NAC.

Plán operace NATO (dále jen OPLAN NATO) zpřesňuje údaje uváděné v CONOPS NATO a v přílohou části se rozpracovává podrobně problematika vedení operace, organizace a vztahů ve velení, převzetí a nasazení sil poskytnutých členskými státy NATO a dalšími státy, zpravodajských služeb, pravidel nasazení, dílčích námořních, pozemních, vzdušných, obojživelných, speciálních, psychologických, jaderných, kosmických, elektronických a informačních operací, zabezpečení kontroly zbraní, zabezpečení ochrany proti účinkům zbraní hromadného ničení, informačního a komunikačního, geografického a hydrometeorologického, finančního, logistického, dopravního a stavebně technického zabezpečení, civilně vojenské spolupráce, veřejné informační politiky a postupů a problematiku ukončení konfliktu a deeskalaci. OPLAN NATO vypracovává příslušný strategický velitel a schvaluje ho NAC.

Politickým impulsem pro zahájení plánovacího procesu reagujícího na aktuální hrozbu vzniku krizové situace bude v ČR politické rozhodnutí vlády nebo při nebezpečí z prodlení jejího předsedy. Realizace některých zejména analytických činností může tomuto politickému impulsu předcházet.

Plánovací procesy budou realizovány MO, ostatními ústředními správními úřady a dalšími orgány krizového řízení ČR, ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory a dalšími složkami obranného systému ČR. Koordinaci plánování bude

zabezpečovat Ústřední krizový štáb (dále jen ÚKŠ) v čele s ministrem obrany. K řízení plánovacího procesu v ČR bude vydána Plánovací směrnice předsedy ÚKŠ. Při jejím zpracování budou zohledněny záměry stanovené v připravované Iniciační směrnici NAC.

Plánovací směrnice předsedy ÚKŠ bude stručně popisovat a hodnotit hrozící nebo vznikající situaci, cíle, podmínky, předpoklady, překážky a omezení pro její řešení, bude shrnovat výsledky počátečního hodnocení připravenosti a dostupnosti potřebných sil ČR a jejich finančních zdrojů, stanovovat k dalšímu rozpracování možné varianty záměru řešení situace nebo zapojení ČR do jejího řešení a stanovovat organizační pokyny pro další plánovací aktivity.

Na základě Plánovací směrnice předsedy ÚKŠ zahájí orgány krizového řízení ČR základní kalkulace možného zapojení ČR do řešení hrozící nebo vznikající krizové situace, jejichž výsledkem bude zpracování národního Konceptu řešení krizové situace. Při jeho zpracování budou zohledněny záměry stanovené v připravovaném Konceptu operace NATO.

V případě, že pro řešení krizové situace bude možné využít některé části Plánu obrany, zejména pak některý z konceptů předběžných operačních plánů (viz základní procesy plánování obrany) se buďto Koncept řešení krizové situace nezpracovává, nebo se ve zkrácené době provede upřesnění použitelných částí Plánu obrany.

Koncept řešení krizové situace (dále jen CONOPS ČR) kromě upřesnění hodnocení situace obsaženého v Plánovací směrnici předsedy ÚKŠ bude obsahovat hodnocení navrhovaných variant celkového záměru řešení situace a použití ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a dalších součástí obranného systému ČR, hodnocení dostupnosti potřebných lidských, věcných a finančních zdrojů a návrh jejich získání nebo vytvoření. CONOPS ČR bude sestavován z podkladů zpracovaných ústředními správními úřady za koordinace ÚKŠ. CONOPS ČR bude po jeho sladění s CONOPS NATO schvalovat vláda. Jeho součástí může být doporučení k vyhlášení stavu ohrožení státu a k přípravě nouzového státního rozpočtu.

Schválený CONOPS ČR bude GŠ AČR rozpracován na podmínky ozbrojených sil ČR v **konceptu operačního plánu AČR**. Koncept operačního plánu AČR bude schvalovat ministr obrany. Obdobným způsobem bude postupovat Policejní prezidium ČR a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR v případě ozbrojených bezpečnostních a záchranných sborů a služeb ČR.

Na základě schváleného CONOPS ČR vypracují orgány krizového řízení ČR Plán řešení krizové situace. Při jeho zpracování se v max. možné míře budou využívat shromážděné a průběžně aktualizované údaje o disponibilních silách, prostředcích a zdrojích, které jsou součástí existujícího Plánu obrany. Při zpracování Plánu řešení krizové situace bude zohledněn připravovaný návrh Plánu operace NATO.

Plán řešení krizové situace (dále jen OPLAN ČR) zpřesňuje údaje uváděné v CONOPS ČR a v přílohové části rozpracovává podrobně postup nasazení sil a prostředků ČR, jejich zabezpečení lidskými, věcnými a finančními zdroji, zpravodajské zabezpečení, zabezpečení funkčnosti státní správy a samosprávy a zabezpečení součinnosti s orgány mezinárodních organizací a spojenců. OPLAN ČR bude sestavován z podkladů zpracovaných ústředními správními úřady za koordinace ÚKŠ. OPLAN ČR bude po sladění s OPLAN NATO schvalovat vláda.

Schválený OPLAN ČR bude GŠ AČR rozpracován na podmínky ozbrojených sil ČR v **operačním plánu AČR**. Operační plán AČR bude schvalovat prezident republiky a ministr obrany. Obdobným způsobem bude postupovat Policejní prezidium ČR a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR v případě ozbrojených bezpečnostních a záchranných sborů a služeb ČR.

K upřesnění obsahu jednotlivých výše uvedených dokumentů, zásad, postupů a lhůt pro jejich zpracování vydá MO v součinnosti s MV a SSHR metodiku.